

Х а н ы а т

No. 18 (5581)

Сыпмат
2 хатчы

Сигатска: профессор-микробиолог Н. Адиги (хөгс) мөчлөх бэлдэгч Н. Галстян дэвн хазчысыбатын бэрлбэрлэлдлэр.

КАРЕЛИЯ. Горняктар
эдер куораттара Косто-
мушка поллярнай эргимтэ
чугаһынааы тайгага үү-
нэр. Куорат иһин иһигэр
халлар тыа тыытыллыбыт.
Архитектордар хас ми-
ирэрайон ахсын спортло-
һадналар биэр буолуула-
рын кытта суоттаабыттар.
Сытмоска: Костомушка
эдер картингистара.
СССР фотохрониката

КУОТ АЛАҢЫ: **Амма—Чурапчы—Алексеевский**

ОРОЙУОННАР 1981 СЫЛЛААҢЫ ҮЛЭЛЭРЭ

(Былаан туолуутун 10 бырыһыана 1 балга тэнгэнэр)

Үзэ керүмнэрэ	Амма		Алексеевский		Чурапчы	
	Туолаа	%	Туолаа	%	Туолаа	%
ТЫА ХАҤААНЫСТЫВАТЫГАР						
Паары кетөбүү (га)	5257	93,6	1301	109,3	1783	100,6
Хадымалы хсрутуу (га)	2570	116,8	2795	21,5	2374	113,0
1 гектартан бурдугу ылым (ц)	14,9	165,6	8,1	108,0	3,9	55,7
1 гектартан хортусоппуйу ылым (ц)	68,3	82,8	109	136,7	100	133,9
1 гектартан оёуруог аһын ылым (ц)	205	199,0	144,8	103,4	126	110,5
Бөдөг ынах сүөһү (төбө)	13898	102,2	15793	100,9	18780	101,2
Ол иһигэр ынар ынах (төбө)	5281	100,6	6186	100,3	7190	101,3
Сылгы барыта (төбө)	8093	105,1	7441	106,3	11910	110,3
Ол иһигэр биэ (төбө)	4161	92,1	4146	101,1	6003	94,8
Ньирэй деловой тахсыта (бырыһ.)	4712	72,2	5676	70,3	6234	86
Кулуй деловой тахсыта (бырыһ.)	3178	73,1	3300	79,4	5135	83,3
Эти валовой оноруу (тонна)	1763,4	103,3	1992,1	113,3	2400,7	111,1
Үүтү валовой ылым (тонна)	7976	108,6	8356,9	112,5	9783,1	111,5
Витр фуражной ынахтан үтү ылым (кг)	1556	105,9	1409	103,4	1398	109,2
Үрдүк уойуулаада (бырыһ.)	10967	89,8	12807	84,8	13502	81,2
Эти атылааһын (тонна)	1888,1	107,9	1961,4	110,8	2129,7	111,1
Үүтү атылааһын (тонна)	7010	108,7	7484,9	113,1	8247	114,1
Түүлээди туттарыы (тыһ. солк.)	417,0	119,1	148,4	102,3	155,8	103,1
Хортусоппуйу атылааһын (тонна)	434	114,2	643,5	180,9	521,3	130,3
Оёуруст аһын атылааһын (тонна)	136,8	146,3	340	103,3	237,7	108,0
Оту сөргөтүөнкөһөһүн (тонна)	20651	73,7	22825	90,0	26111	72,5
Синтэс (тонна)	2620	17,5	2147	14,8	7476	69,9
От маэксата (тонна)	1312	109,3	632	126,4	728	91,0
ЭРГИЭН ҮЛЭТИГЭР						
Ремонтнай табаар эргирэ (тыһ. солк.)	14094,7	100,7	13914,6	101,8	16503	101,1
Обществоннай аһылын (тыһ. солк.)	439,9	105,7	727,6	100,3	742,0	98,1
Кинигэ атыта (тыһ. солк.)	65,2	100,3	59,4	100,7	58,4	110,1
Килэзби оноруу (тонна)	1280,8	101,6	1628,4	100,5	1548	97,6
ПРОМКОМБИНАТ						
Валовой бородууксууа (тыһ. солк.)	562	96,6	441	105	523,5	102,6
Бородууксууаны батарыы (тыһ. солк.)	420	107,7	295	101,7	385,5	104,4
ОЛОХ ДЬАЛАХ КОМБИНАТА						
Өгөһү оноруу (тыһ. солк.)	362,1	96,7	351,7	97,5	270,3	98,1
ЭТ-ҮҮТ КОМБИНАТА						
Валовой бородууксууа (тыһ. солк.)	2664	111,0	2964	121,2	3291	117,1
Бородууксууаны батарыы (тыһ. солк.)	2743	106,6	2820	112,4	3115	112,9
ЛЕСОПУНТ						
Валовой бородууксууа (тыһ. солк.)	140	112,9	354,0	127,8	117,6	101,6
Бородууксууаны батарыы (тыһ. солк.)	152	126,7	431	162,6	124,2	109,6
ТИПОГРАФИЯ						
Валовой бородууксууа (тыһ. солк.)	44	104,8	55,3	110,6	42	109,1
КОММУНАЛЬНАЯ ХАҤААНЫСТЫБА						
Өрөмүөһү үлэһэ (тыһ. солк.)	306,6	104,7	366,7	214,5	500,7	143,0
Гостиница дохуота (тыһ. солк.)	8,65	106,8	7,5	115,4	11,0	100,0
КАПИТАЛЬНАЯ ТУТУУ						
«Якутсельстрой» мехуч. (тыһ. солк.)	905,6	136,6	548,1	80,4	549,7	80,8
«Якутколхозстрой» ТМУ-га (тыһ. солк.)	8202	79,2	731,2	105,8	980	88,1
«СЕЛЬХОЗТЕХНИКА»						
Дохуот былаанын толоруу (тыһ. солк.)	1171,2	115,0	755,6	113,5	981,2	112,1
Өрөмүөннүүр мастерской (тыһ. солк.)	325	101	195	105,4	314	104,1
«СЕЛЬХОЗХИМИЯ»						
Органической усбурдуу (тонна)	7200	120,0	7000	122,8	6621	116,2
Минеральной усбурдуу (га)	6347	105,8	3900	92,9	5836	145,9
НОРУОТ ҮӨРЭБИРИИТЭ						
Үөрөдү билли (бырыһыан)		98,1		98,4		99,5
Хаачыстыбада үөрөһүтү (бырыһыан)		33,0		30,7		31,4
КИИНЭНИ КӨРДӨРҮҮ						
Үл кириитэ (тыһ. солк.)	72,8	75,8	77,4	96,7	94,9	114,3
Нэһилиэниэни хабыы (тыһ. киһи)	445,1	81,8	470,2	103,6	573,1	112,8
СИБЭЭС ҮЛЭТЭ						
Дохуот былаанын толоруу (тыһ. солк.)	243,4	95,8	453,6	107,7	415	102,7
Баччаһы суругуу (тыһ. солк.)	151,5	103,8	103,2	102,5	171,1	102,5
ОЛОХТООХ БЮДЖЕТ						
Былааны толоруу (тыһ. солк.)	5779,7	103,0	6897,8	100,4	8243,4	104,3
Госстрах былаанын толоруу (тыһ. солк.)	1380,9	112,0	1213,6	107,2	1481,8	107,2
ОБЩЕСТВЕННАЯ ВЭРЭЭДЭН						
	3 балл		2 балл		1 балл	
«ЯКУТМЕЛИОВОДОСТРОЙ» ПМК						
Тутар таһар үлэ (тыһ. солк.)	492	54,9	481	70,6	358	80,8
Мелиорациялааһыт сирэ туһаныы (га)	164	19,9	—	—	127	18,2
СПОРТИВНАЯ ҮЛЭ						
«Урснай» комплекснай спартакиадата	2 балл		1 балл		3 балл	
ОРОНУОН ЫЛЫЫТ УОПСАЙ БАЛЛА						
	542,2		561,1		536,7	

У С ОРОНУОН социалистическай куоталаһымыларын бирдин көрүнүкк ырытан кордоххо, соруулар бары аасыт сымга нэл тэл тардыһан үлэлээбитер, ппийетка бастакы сылын соруахтарын сүүнүүн төлөрбүттар.

Экономна сурун салаатыгар

ыраадынан толорботулар. Урук-
ку өтүгөр тийэх мезгесте буол-
бут бийиги «Сельхозхимия»
бу сырымга нуоталаһааччыла-
рын инжилэрингэр түстэ.

Алексеевская лесопитомная станция в лесной зоне — 277 тыс. солк. — 77 тыс. солк. агаран

Ордук, хаалбыппыт
— бааһына үлэлэрэ

— тнн хангайхыг батыгч 240
Залын ын амралт бсгаты-
лар. Кинидртн алексеевский-
дар 2,4, биниги 14,9 оаллынн
агиллыгы. Хонну улэлэритэр,
гнну инититгэр, снну аны-
гын состоуоналааныгн
малларбыгын, брт кыранн
д буслаар, чрэйдубут. Сн-
гтн ылылар ородуунсн
ылааннарын телорууга, т-
дог ылыга гс срууон нр-
руулдэг згил тгилдэг.

Государственный язык ах-
занга аммалар аленсеевский-
лары 0,6, бийиники 3,2 баллы-
ан хоттулар. Бийиники сиртэн
дуннүү ылым намынада ула-
ннык тайгары тарта. Бааһы-
ла тектарын ахсыткан амма-
лар 14,9 центнер, аленсеев-
лайдар 8,1 центнер бурдуту
дмубут буоллахтарына, би-
иниз сыччах 3,8 центнерги-
тэ. Онон соҕотох бу көрүнгө
аммалар 14,9 баллынан чор-
дотуллар.

«Лукотмелжонводстрой» трест
имматараы ПМК 825 гектар,
тон биннэнз 698 гектар сиря
убага таваарыхтаактарын

аммалары 5, бейнигини 8 бал-
лынан сабырыяда.

Коммунальный хаяаысты-
белар үлэтэригэр эннэ алек-
сеевскайдар лаппа үрдүк көр-
дөрүлүннэлэр. Бу оройуон
өрөмүөнүүр группата 150
тыһ. солк. бытыаннаабын икки
бүк толорон, билигини 10,1
бөлүмүн хаалларда. Маныаха
алексеевскайдар өрөмүөнүүр
группаны тусла арааран бы-
лааканара аччаабыта лаппа кө-
мөлөстө.

Онон нуоталааны уопсай түмүгэр бу икки көрүнүгэ уосна бурдугу үүнэрингэ көрдөрүүбүт лаппа намыһада улахан-нык оҕуста.

Юбилейдардаах 1982 сүүл былааннара өссө тыгзаанын иахтар. Оюн социалистическэй кусталаһымы далааһынын өссө кэгэтэн, көдүүһүн салгыы үрдэтэн ситиһиллибитин чигитин, өрнө-дөхсн, хаалымылаада суох үлэһэһин санаһымаларын баһылаан үлэ оһрумтуогун үрдэтэн өһнн сөрүтэ турар.

Улахан кяхтаах кормоцех
(Аммолар опытытартан)

Ылалы оройуоннар социалистическай куоталаһымаларын өрөбүрүлээһинигэ кыттыбыт делегациялар Амма оройуонун «Победа» сэхихунтар сырыттылар. Бу — 1976 сыллаахха таллибит эдэр хаһаайыстыба. Ааспыт сыл соруудагарын оттоһунан уратыларга толорон, оройуонна бастаабыт.

Манна киши нэрэхснэгд сүе-
лүнү эбиң аһылыгынан хаач-
чыһыга олохтоотхун ыдэмбыт
гара буолар. Совхоз киши
аһайбатыр. Ветүнгө, бы-
ларыныгыттан нэрмөдөү үлө-
лүр. Киши успай тутулуан
дүйбүт отделениегэ маары-
наыр: бөйгө анал үлэһиттэр-
дөөх, гехиналаах, оттуур сир-
дөөх, бааһынаах. От мэккэ-
тинэн, сүлэһинэн, прастэюнт
сломсун, зеленканан совхоз
быры отделениеларын киши
хаччытар.

Кермөхөд бигр АВМ агро-
гатаах. Авспыт сайын Н. Е.
Семенов салайаачылаах би-
ригдэдэ сиси 450 тонна от
мөскиетин бэлэмизэн оройусну
гэр бастаабыт, «Запорожец»
агтомашина фондатынан би-
рүмийлэлминит.

Ишлэн тэгэ 600 гектарга
зеленнаны үүнэрбигтэр. Саас-
ны ыһыны, сирн тагастааны
ны эмнэ кормсех бэйгэ ыш-
тар. Овси совхоз саасы ыһы-
га туһанар техниката барыта
бу кормсехха нийнэммит.
Ыһы үлгэ бүтүн кытта са-
һын бары массыналарын ер-
мүүннэни эһил туту бутун
барарга бэлэм өгөрсөдөр эбч.
Ону үлэ, эмнэһэн дээһын
өсөдөрүн салаһан совхозт
наһаа механизатор тодорор.
РСФСР үтүүлэх механизато

ра, Улс Кыгыл Знаята орден кавалера Илья Иванович Иванса IV—VI кылдастар үөрэнэччилэрин салайан сайын устата үлэлэппит. Ааспыт сайын оҕолор биир биригээдэлэрэ 6 настуу, 14 саялканы, 6 булуугу, 3 культиваторы, 8 комбайны, 6 лущильнигы, 6 бурдук ыраастыыр массыналарын өрөмүөннээбит, ону таһынан 5 гонка бурдугу кууллаабыт, 3000 куулу ыраастаабыт. Вурдук куллар ысмылааттарын, кормоцх территориятын ыраастааһын, бэрэрдэнтөөһүн эмиз бу коллектив үлэтэ. Итинн тэмэ оҕолор хаарбах тимири хомуллар эбит, ааспыт сайын 20 тешаны туттарбыттар.

Аммалар бу сых үлэтин улаханык биирээбиттэр. Атын сыхастар эмнэ тарынан эрэллэр эбит. Инигиэтин сыха үлэтин өссө кэнэтэргэ, кыабын улаатыннаарга сорустаналлар эбит. Быстахтык ылааха, нүөлүтүллэр сирдэрин кэнэтэр эби нусуоснай станцияны, билигин бар икки 8 700 тракторга эби эмнэ итинник трактордэри, о. д. а. техниканы сыйыарар былааллаахтар. Быыл сыхаа социалистическэй кусталааны усулуобуйалар көрүмөх кусталааныга туспа отделекке быраабынан кытара көрүлүбүт.

Сүсөнүтүн бордууусуяны
ылыны элэтнэгэ аби аы-
лык бынаарар оруоллах. От-
тои сүс бөлмизэһингэ ыал-
дыт слохтоохтук ылыыт-
тар биннэхэ үгүс холобур
бодуси сөп.

М. МИХАЙЛОВА.

«Урожай» ДСО бокска чемпионата

Синьмэктарги: Г. Яковлев (хангас) Уус-Алдай боскерун Д. Никифоровытта кыргынтин сытыы түгэмэ; «Урожай» ДСО уобаластаагы советтэп боскока 1982 сыллаагы чемпионура (хангаста) Н. Оксменников, И. Евсеев, А. Тимофеев, Г. Яковлев, Д. Новгородов, А. Петров, В. Стручков, В. Афанасьев, К. Бурцева уонна Н. Никитин

Редактор
А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Степанов Анатолий Ро-
довойч аатыгар Чурап-
ы иини; Балыһаатынан
982 сыл тохсунньу 18
унутар бариллибит
94581 Мэдэх болуочу
ай динс сүһүтүнн
инэ суогууан аабыл
ар.

М. ЯКОВЛЕВ,
ССТА ырытааччыта.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского районного КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.